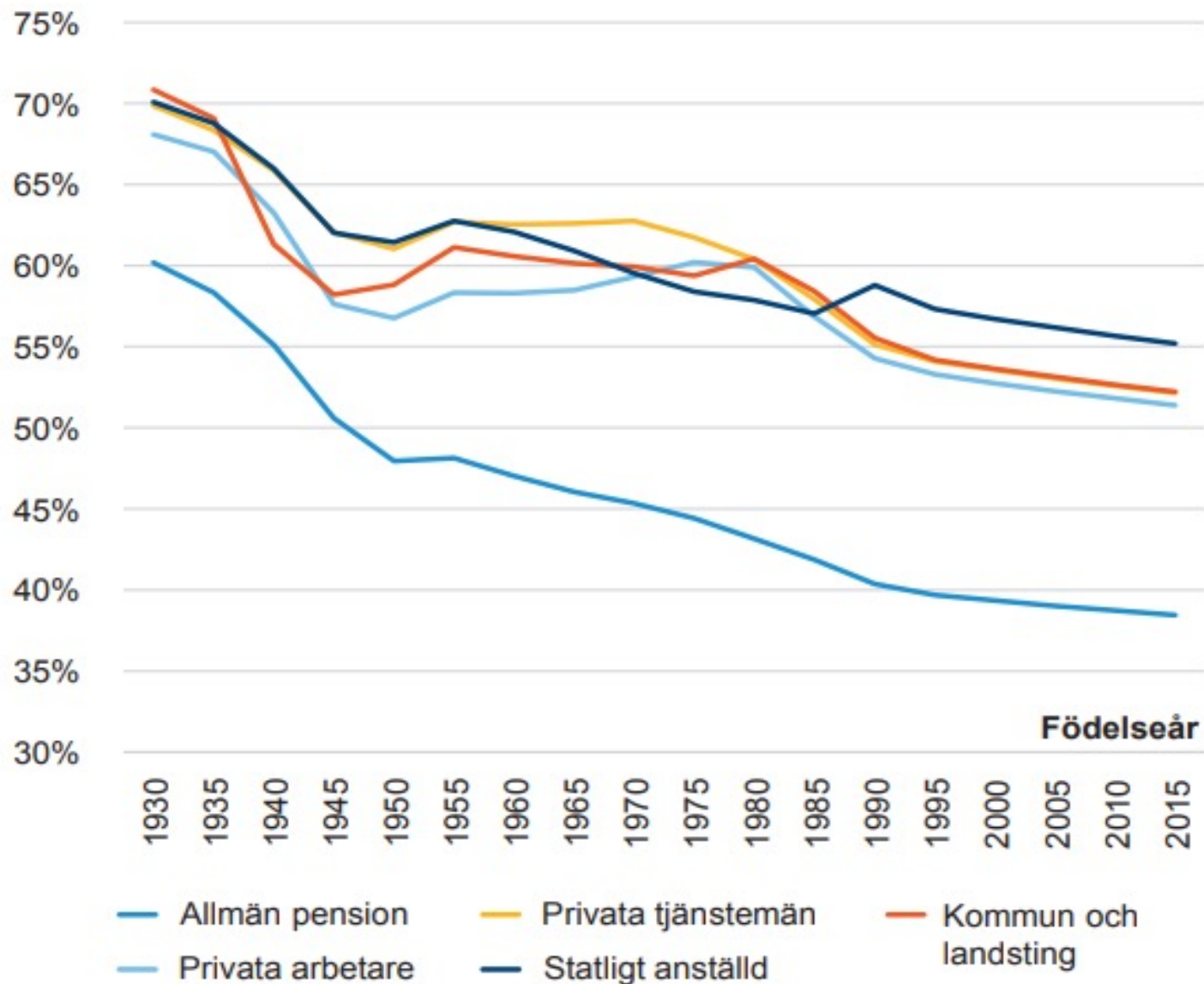

Sammanfattning av genomgången

- Tjänstepension allt viktigare, skattelättnader döljer problemen
- Pensionsnivåerna sjunker
- Det lönar sig dåligt att arbeta för pensionen, köpkraftsförändringar
- Medellivslängden påverkar pensionen kraftigt, mer än många vet

Medellivslängdens påverkan

Kompensationsgrad

Respektavståndet?

Kompensationsgrader, pensioner och respektavstånd för olika lönelägen, årskull 1948, arbetar 25-65 år									
	25 000		30 000		35 000		40 000		Garanti- pensionär
Slutlön	Andel av slutlön	Kr/mån	Andel av slutlön	Kr/mån	Andel av slutlön	Kr/mån	Andel av slutlön	Kr/mån	Kr/mån
Total allmän pension	53,2%	11855	48,5%	12985	48,2%	15067	48,0%	17162	8597
Tjänstepension	12,0%	2523	12,0%	3027	12,0%	3532	12,0%	4037	0
Total pension brutto	65,3%	14378	60,5%	16012	60,2%	18599	60,0%	21199	8597
Bostadstillägg garantipensionär									6539
Inkomst efter skatt		11888		13046		14859		16669	14092
Respektavstånd		-2204		-1046		767		2577	
Disponibel inkomst vid ev bostadstillägg		15425		15683		16004		16669	

Sammanfattning av genomgången (forts)

- Arbete till den s k riktåldern räcker inte för att stärka pensionerna idag eller imorgon
- Det saknas koppling till övriga samhället, tydlig information. Ett låst system. Pensionen blir vad den blir, ej anpassningsbart.
- Ansvarsfördelning: Risken hos individen, inga hänsyn eller helhetssyn. Legitimitetsproblem. Automatik – bekvämt
- Syfte: en trygg och inkomstrelaterad inkomst efter arbetslivet?
- Det kommer att krävas fler åtgärder än en s k riktålder och skattelättnader

3. Olika alternativ till längre arbetsliv, högre pensioner, tryggare och anpassningsbart system

4. Ett system synkroniserat med samhället och en bred översyn

Sammanfattning

- **Långsiktighet och tillit** – Det behövs långsiktiga åtgärder och förändringar. Människor måste kunna lita på att det finns en bevakning på systemets olika delar och kopplingar till samhället.
- **Politiskt ansvar och debatt** – Frågan om vilket pensionssystem vi vill ha måste debatteras och olika alternativ och politiska skiljelinjer finnas. Politiken måste kunna svara på frågan om vad man vill med pensionerna. Ansvar eller automatik?

Sammanfattning (forts)

- **Högre och rättvisare pensioner** – Pensionerna behöver följa samhällets inkomst- och standardutveckling, och kompensationsgraderna måste bli högre. Allmän pension bör vara så pass god att tjänstepension utgör ett komplement. Det måste finnas ett respektavstånd, det ska löna sig att ha arbetat.
- **Delat ansvar och nya alternativ** – Alla aktörer måste dela på ansvar och bördor, också staten behöver göra uppoffringar. Pensionsavgiften behöver höjas, likaså behövs möjligheter att kunna förstärka utgående pensioner och systemets stabilitet, t ex genom nya resurser till systemets tillgångssida.

Sammanfattning (forts)

- **Flexibilitet och kontinuerliga avvägningar** – Om systemet ska fungera långsiktigt behövs flexibilitet, som tar höjd för att framtiden är oviss och att belastningar på systemet uppstår. Det krävs löpande avvägningar, varningssystem och möjlighet att justera vid behov i alla delar av systemet – i pensionsnivåer, pensionsålder och avsättningar. Balans mellan sociala och finansiella hänsyn
- **En total översyn och ett tryggt och rättvist system** – En mängd olika faktorer spelar in och många människor berörs. Allt detta behöver samlas och utredas brett i sin helhet, av flera aktörer och med erfarenheter från andra länder. Det behövs en total översyn där man vänder på alla stenar. Huvudsyftet ska vara att ge en trygg och inkomstrelaterad inkomst efter arbetslivet, med rimliga krav och uppoffringar för alla berörda. Systemet ska vara en försäkring för alla inblandade.

Inkomstpensionstillägg – eller de där 600 kronorna...

Inkomstpensionstillägget – vad är det?

- Vad är inkomstpensionstillägget och varför?
- Ny pensionsförmån på max 600 kr/mån före skatt
- Riktad till de som arbetat ett långt liv med låg och medellön
- En form av erkännande från politiskt håll på att det lönar sig dåligt att ha arbetat i pensionshänseende.
- Finansieras från statsbudgeten, avviker från principerna
- Pensionsgruppens förslag

Inkomstpensionstillägget – hur beräknas det?

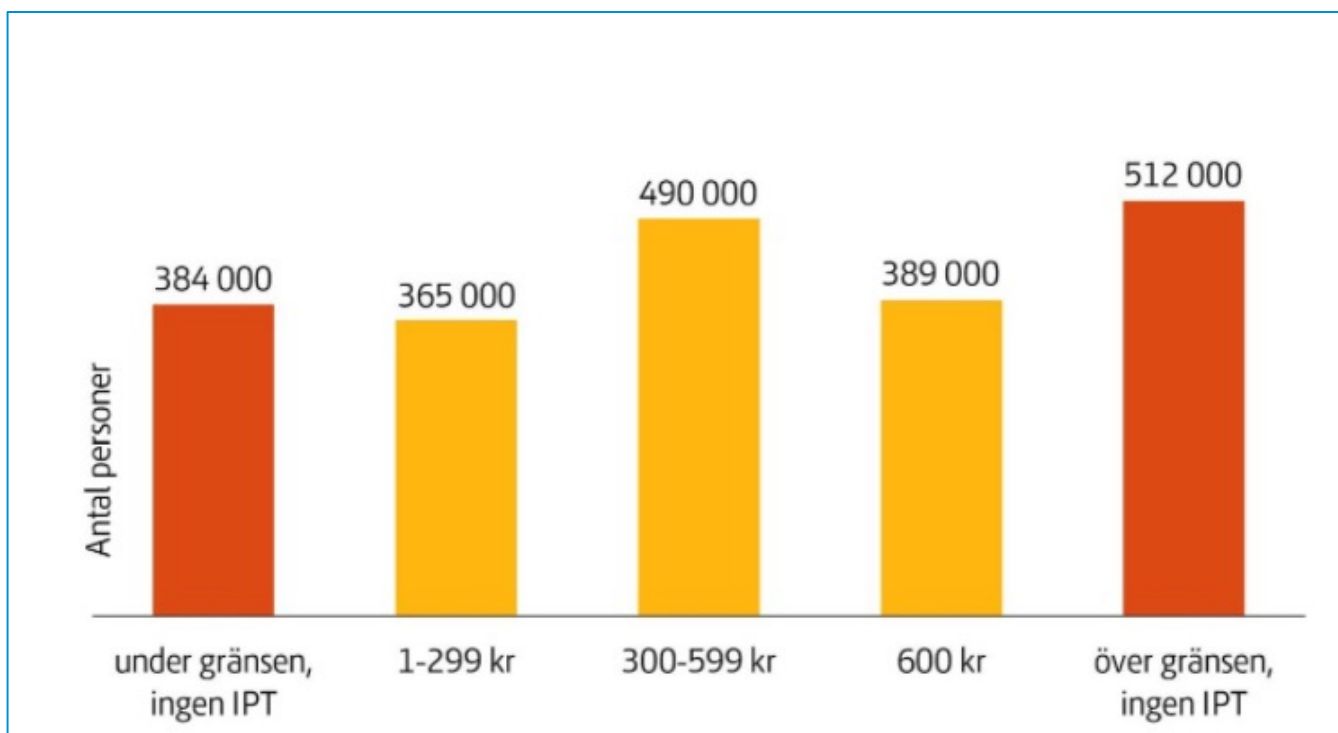
- Allmän inkomstgrundad pension som bas: inkomstpension, tilläggspension, premiepension (schablonberäknad)
- 11 000-14 000 kr före skatt = 600 kr (maxbeloppet), nedtrappning åt båda håll till 9 000 kr resp 17 000 kr
- Olika regler för intjänande beroende på födelseår
- Beräkningsunderlaget utgår från att pensionering skedde vid exakt 65 års ålder

Inkomstpensionstillägget – när kommer det och hur länge varar det?

- Från september 2021
- Man ska ha fyllt 65 år
- Pensionsmyndigheten räknar ut, ingen ansökning
- Påverkar inte andra förmåner eller omsorgsavgift
- Ska räknas om som övrig inkomst/tilläggs pension vid varje årsskifte (följsamhetsindexering)
- Sägs vara tillfälligt stöd men inget slutdatum satt...

Inkomstpensionstillägget – vem får det?

- Drygt 1,2 miljoner pensionärer (dvs cirka 60 %)
- Cirka 390 000 personer väntas få maxbeloppet
- Återstående runt 850 000 får belopp som trappats av från maxbeloppet, dvs 1-599 kr

Inkomstgrundad allmän pension, nedre gräns	Inkomstgrundad allmän pension, övre gräns	Inkomstpensionstillägg, belopp kronor/månad
9 000	9 167	25
9 168	9 333	75
9 334	9 500	125
9 501	9 667	175
9 668	9 833	225
9 834	10 000	275
10 001	10 167	325
10 168	10 333	375
10 334	10 500	425
10 501	10 667	475
10 668	10 833	525
10 834	10 999	575
11 000	14 000	600
14 001	14 250	575
14 251	14 500	525
14 501	14 750	475
14 751	15 000	425
15 001	15 250	375
15 251	15 500	325
15 501	15 750	275
15 751	16 000	225
16 001	16 250	175
16 251	16 500	125
16 501	16 750	75
16 751	17 000	25

Inkomstpensionstillägget – så här kan det bli

Slutlön	Allmän inkomstgrundad pension 2021	IPT
20000	8895	0
<u>25000</u>	10958	525
30000	13031	600
<u>35000</u>	15091	425
40000	17156	25

Arbetar 25-65 år, årskull 1945

Inkomstpensionstillägget – så här kan det också bli

Slutlön	Arbetsliv	Allmän inkomstgrundad pension 2021	IPT
28000	23-63 år	10497	600
<u>25000</u>	25-65 år	10958	525

Arbetsliv 40 år, olika uttagsåldrar, årskull 1945

Inkomstpensionstillägget

- Vad tycker SPF Seniorerna om inkomstpensionstillägget?
- Komplicerat för individ och administration
- När ej alla
- Ett erkännande, ett första steg, välkommet tillskott
- Otillräckligt, kortsiktigt
- Otydlig kommunikation
- Behövs en total översyn oavsett, systemets grundproblem kvarstår

Pensioner och politik

- Det politiska ansvaret för pensionsfrågorna = den parlamentariska pensionsgruppen. Veton, kompromisser, överens. Saknas partipolitik och skiljelinjer, insyn
- Ett fristående pensionssystem + styrs av automatik. Politiken undgår pensionsfrågan både i statsbudgetprioriteringar och i debatter med väljare och mellan partier.
- Utredningar med snäva uppdrag. Inga uppdrag om att se på hur hela systemet fungerar och hur olika delar av det hänger ihop. Så vem övervakar och ser till helheten i systemet?
- Svårt att utkräva ansvar, rösta för en viss politik eller välja bort en förd politik.

Debatt och politiska skiljelinjer

- Staten har gjort för lite för att förhindra de sjunkande pensionsnivåerna och för att möjliggöra ett längre arbetsliv
- Det saknas klargöranden och offentlig debatt om hur systemet fördelar riskerna idag och olika alternativ för dagens och framtidens pensioner samt hur partierna ställer sig till dessa
- Pensionsgruppens arbetssätt gör att väljarna inte kan ta del av politiska skiljelinjer, debatt om olika förslag eller demokratisk insyn. I princip ingen annan politisk sakfråga sköts på detta vis
- Pensionsfrågorna är sällan ämne i allmänna val eller politisk debatt. I vilka andra länder kan pensionerna sänkas och pensionsåldern öka utan alternativ, debatt och beslut?
- Transparens, debatt och ansvarsutkrävande behöver införas.
- Väljarna ska i ett val kunna ta ställning till pensionsfrågorna

Vad tycker partierna?

- Pensionsgruppen?
- Mindre konsensus nu
- Partier utanför Pensionsgruppen
- Vi måste ställa dem till svars!

Politiken är skyldiga väljarna många svar

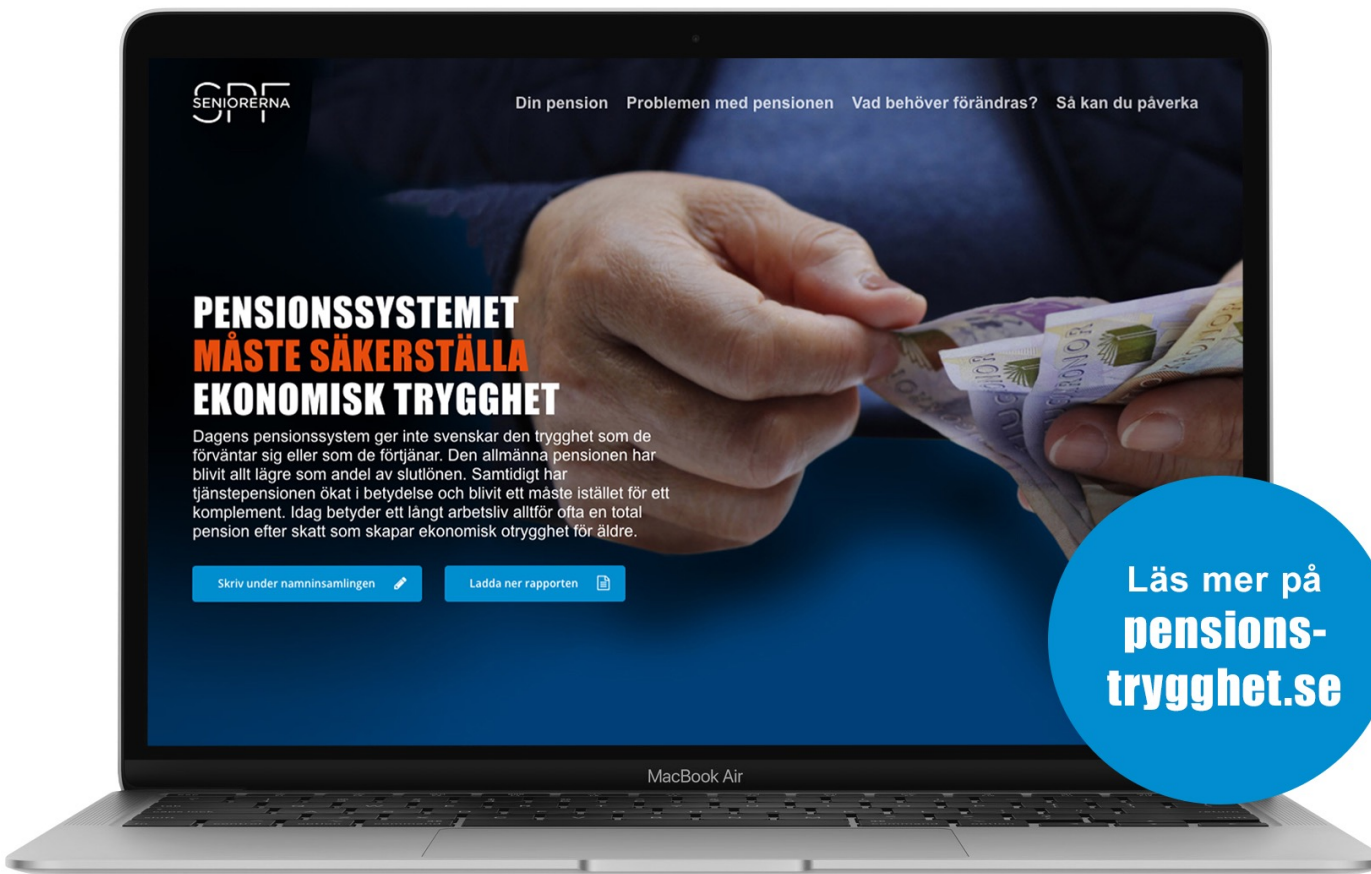
- Är politiken är nöjd med att pensionerna blir allt lägre och arbetslivskraven allt högre?
- Vad är en god pension? Ska ett långt arbetsliv ge en pension som inte skiljer sig nämnvärt från det en person som lönearbetat lite/inte alls får?
- Ska ett offentligt pensionssystem enbart ta finansiella hänsyn? Vem ska betala för belastningar och brister? Ska systemet vara till nytta för staten eller för alla inblandade? Legitimiteten?
- Är det skäligt att sänka pensionerna och höja arbetslivskraven, medan avsättningarna lämnas orörda? I hur många andra länder sker detta, dessutom utan debatt, beslut och ansvarsutkrävande?
- Helhetssyn och bevakning på kopplingen till samhället i övrigt saknas, ska det vara så i ett statligt försäkringssystem? Automatiskt, utan tuffa beslut, jobbig information och ordentlig debatt?
- Ska vi ha ett grundtrygghetssystem eller ett inkomstrelaterat system? Rimligt att ”pensionen blir vad den blir”? Hur kan pensionerna höjas?

Vad kan man göra lokalt?

- Länets/valkretsens riksdagsledamöter måste kunna svara på vad de tycker om pensionerna
- Skriv insändare, anordna utfrågningar om pensionssystemet (förbundet kan vid behov bistå med underlag).
- Läs på, ställ politikerna till svars!
- Vad betyder allt svagare allmän pension för kommunens skatteintäkter på sikt och för lokala näringslivet? Och för kommunen som arbetsgivare om privata företag börjar avsätta mer i tjänstepension?
- Ska kommunen subventionera bostadskostnader för seniorer om pensionen inte räcker för en vanlig lägenhet? Vad kostar det i vård- och omsorgsutgifter/behov om svaga pensioner leder till mer sjukdom och isolering?

Vad kan man göra lokalt (forts.)?

Tack!

Kontakt: anna.eriksson@spfseniorerna.se